

Ανθρώπινα δικαιώματα.: Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός

1. Τι είναι φτώχεια?
 - i. Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός
 - a. «Τι χρειάζεσαι για να ζήσεις;» «Τι χρειάζεσαι για να είσαι ευτυχισμένος;»
 - ii. Αιτίες που οδηγούν στη φτώχεια
2. Κοινωνικός αποκλεισμός
 - i. Φτώχεια - κοινωνικός αποκλεισμός και κοινωνική ενσωμάτωση
3. The solution?
 - i. Η κατάσταση στην Ελλάδα

Τι είναι φτώχεια?

Η φτώχεια είναι μια σχετική έννοια. "Φτωχοί" θεωρούνται εκείνοι οι άνθρωποι που είναι σε σαφώς χειρότερη κατάσταση από ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, εκείνοι που το επίπεδο ζωής τους είναι κατά πολύ κατώτερο από το επίπεδο ζωής που απολαμβάνουν οι περισσότεροι στην κοινωνία στην οποία ζουν. Όταν μιλάμε για φτώχεια στην Ευρώπη σπανίως εννοούμε τον υποσιτισμό ή τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι σε περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικά φαινόμενα.

Το όριο της φτώχειας ορίζεται στο 60% του μέσου εισοδήματος μιας χώρας. Με άλλα λόγια, **οι άνθρωποι που έχουν εισόδημα λιγότερο από το 60% του μέσου εισοδήματος της χώρας τους κινδυνεύουν να ανήκουν στην κατηγορία των φτωχών ή/και κοινωνικά αποκλεισμένων.** [Δείτε περισσότερα σε αυτό το \(στα Αγγλικά\) άρθρο](#)

Αν και οι άνθρωποι που έχουν εργασία συνήθως δεν αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της φτώχειας, ωστόσο το 8% των εργαζομένων δεν κερδίζουν αρκετά ώστε να ξεφύγουν από τα όρια της φτώχειας

Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός

Ξέρετε πως.. Περίπου 7 εκατομμύρια άνθρωποι επιβιώνουν με λιγότερα από 5€ την ημέρα, ενώ άλλοι τόσοι υποφέρουν από οικονομική στενότητα αδυνατώντας να πληρώσουν τα έξοδα για θέρμανση όλο το χρόνο ή να αντιμετωπίσουν έκτακτα έξοδα. Μερικές κοινωνικές ομάδες είναι περισσότερο ευάλωτες από κάποιες άλλες, όπως οι ρομά, τα παιδιά, οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες, οι άνεργοι, οι μετανάστες και οι μονογονεϊκές οικογένειες

«Τι χρειάζεσαι για να ζήσεις;» «Τι χρειάζεσαι για να είσαι ευτυχισμένος;»

Η πυραμίδα των αναγκών στην κοινωνία του σήμερα

Περισσότερα [εδώ](#)

Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό λοιπόν οι ανθρώπινες ανάγκες διαχωρίζονται σε 5 επίπεδα:

1. Φυσιολογικές/Βασικές Ανάγκες
2. Ανάγκες Ασφάλειας
3. Ανάγκες Κοινωνικής Αποδοχής
4. Ανάγκες Αυτοεκτίμησης
5. Ανάγκες Αυτοπραγμάτωσης

Στην πρώτη βαθμίδα είναι οι Φυσιολογικές/Βασικές Ανάγκες (φαγητό, νερό, αέρα, σεξ).

Ανεβαίνοντας στην Πυραμίδα είναι οι Ανάγκες Ασφαλείας, η ανάγκη δηλαδή της στέγης, της υγείας και της προστασίας γενικότερα.

Στις Ανάγκες Κοινωνικής Αποδοχής βρίσκονται οι κοινωνικές μας σχέσεις με τους άλλους ανθρώπους, η ανάγκη μας να έχουμε φίλους, να ερωτευτούμε και να είμαστε κοινωνικά αποδεκτοί ενώ στις Ανάγκες Αυτοεκτίμησης ανήκουν οι ανάγκες μας εκείνες όπου ο άνθρωπος αποζητά την προβολή της ατομικότητάς του, των δικών του αξιών κι αρχών και την αυτονομία του.

Τέλος, στις Ανάγκες Αυτοπραγμάτωσης ανήκουν όλες εκείνες οι ανάγκες οι οποίες κάνουν το άτομο να νιώθει πλήρης, πραγματωμένος κι ευτυχισμένος.

Για να ανέβει κάποιος μια βαθμίδα στην Πυραμίδα θα πρέπει να έχει ικανοποιήσει τις Ανάγκες της προηγούμενης βαθμίδας.

Αιτίες που οδηγούν στη φτώχεια

Οι λόγοι που οδηγούν στη φτώχεια μπορεί να είναι **κοινωνικοί** ή/και **προσωπικοί**. Σύμφωνα με πανευρωπαϊκή έρευνα, η υψηλή ανεργία και οι χαμηλοί μισθοί/συντάξεις είναι δύο από τις κυριότερες "κοινωνικές" αιτίες της φτώχειας, ενώ η έλλειψη γνώσεων/ικανοτήτων/εκπαίδευσης και η "κληρονομική" φτώχεια λογίζονται ως οι περισσότερο σημαντικοί "προσωπικοί" λόγοι για τη φτώχεια.

Κοινωνικός αποκλεισμός

Φτώχεια δεν σημαίνει μόνο να μην έχεις αρκετά χρήματα. Σημαίνει επίσης να μη μπορείς να καλέσεις φίλους στο σπίτι για φαγητό, να μην μπορείς να πιας κινηματογράφο και να μην μπορείς να δώσεις στα παιδιά σου ένα βιβλίο ή ένα κουτί χρώματα. Με το να είσαι φτωχός αισθάνεσαι διαφορετικά και έξω από τα νερά σου στην κοινωνία που σε περιβάλλει. Επομένως η **φτώχεια δεν είναι μόνο οικονομική**, είναι επίσης **κοινωνική**

Συνοπτικά, όταν αναφερόμαστε στη φτώχεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό εννοούμε την κατάσταση κατά την οποία οι άνθρωποι στερούνται από την πλήρη συμμετοχή :

1. στην **οικονομική** ζωή
2. στην **κοινωνική** ζωή
3. στην **πολιτική** ζωή
4. στην **οικογενειακή** ζωή

Φτώχεια - κοινωνικός αποκλεισμός και κοινωνική ενσωμάτωση

Η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός δεν ταυτίζονται, είναι έννοιες συμπληρωματικές οι οποίες απεικονίζουν διαφορετικές καταστάσεις, είναι περισσότερο συμπληρωματικές παρά αποκλειστικές έννοιες, καθώς μαζί περιγράφουν τις αιτίες και τα αποτελέσματα της περιθωριοποίησης. Η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι δύο τρόποι που βοηθούν στην περιγραφή της κατάστασης των ανθρώπων που δεν μπορούν να έχουν ένα σάνταρ ζωής που είναι αποδεκτό από την κοινωνία στην οποία ζουν. Έτσι, **είναι πιθανό να είναι κάποιος φτωχός αλλά κοινωνικά ενσωματωμένος όπως να είναι κάποιος κοινωνικά αποκλεισμένος αλλά χωρίς να είναι φτωχός**

Η **κοινωνική ενσωμάτωση** είναι η εξασφάλιση ότι όλοι, συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων, μπορούν να λάβουν μέρος στην εργασία και την κοινωνία και ότι έχουν **ίσες ευκαιρίες** να το πράξουν. Η προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων και για τη διατήρηση της οικονομικής ανάπτυξης, καλύτερων και περισσότερων θέσεων εργασίας και μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής

The solution?

The solution ?

Δεν υπάρχει ούτε εύκολη ούτε προφανής λύση που θα θέσει τέλος στο πρόβλημα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η καλύτερη εγγύηση κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού είναι μια ποιοτική εργασία γι' αυτούς που μπορούν να εργαστούν .

Για όσους δεν μπορούν να εργαστούν, πρέπει να εξασφαλιστεί ένα επαρκές εισόδημα και κοινωνική συμμετοχή

Η κατάσταση στην Ελλάδα

Στο όριο της φτώχειας ζουν δύο στους πέντε Έλληνες, έχοντας ήδη λάβει τις κοινωνικές παροχές από το κράτος, ενώ ένας στους δέκα δεν έχει πόρους να πληρώσει τα προς το ζειν, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat για το 2008, που δόθηκαν στη δημοσιότητα στις Βρυξέλλες.

Σύμφωνα με τη Eurostat, τα άτομα στο όριο της φτώχειας είναι εκείνα τα οποία ζουν σε νοικοκυριά με εισόδημα κάτω του 60% του μέσου εθνικού εισοδήματος. Στην ΕΕ των 27 το 16,5% των πολιτών (81 εκατ. άτομα) ζούσε στο όριο της φτώχειας έχοντας λάβει τις κοινωνικές παροχές.

Ειδικότερα, η Ελλάδα είναι η τέταρτη χώρα στην Ε.Ε. με το υψηλότερο ποσοστό ατόμων που βρίσκονται στο όριο της φτώχειας. Πρώτη είναι η Λεττονία (25,6%), ακολουθεί η Ρουμανία (23,4%), η Βουλγαρία (21,4%) και η Ελλάδα (20,1% ή 2,2 εκατ. πολίτες). Τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στην Τσεχία (9%), στην Ολλανδία και τη Σλοβακία (11%).

Εξάλλου, το 11,2% του πληθυσμού της Ελλάδας (1,2 εκατ. πολίτες), αντιμετώπιζε σοβαρές δυσκολίες να πληρώσει το ενοίκιο του σπιτιού του, τη θέρμανση, να λάβει γεύμα με κρέας ή ψάρι τρεις φορές την εβδομάδα, να ανταποκριθεί σε αναπάντεχα έξοδα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, στην «Ε.Ε. των 27» το 8% του πληθυσμού αντιμετώπιζε τέτοιου είδους δυσκολίες. Τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στη Βουλγαρία (41%) και στη Ρουμανία (33%), ενώ τα χαμηλότερα στο Λουξεμβούργο, τη Σουηδία, την Ολλανδία, τη Δανία και την Ισπανία (κάτω από το 3%). Πηγή :in.gr